მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების სტრატეგიის 2019-2020 წ.წ. სამოქმედო გეგმა

სტრატეგიული მიზანი 1 – მაღალმთიანი დასახლებების მდგრადი განვითარება

ამოცანა	აქტივობა	ღონისძიება	განხორციელების ვადები	დაფინანსების წყარო	განხორციელების ადგილი	პასუხისმგებელი და პარტნიორი უწყება
1.1. ტურიზმის განვითარების მხარდაჭერა	1.1.1. ტურისტული ინფრასტრუქტურის განვითარება	აშენებული ვიზიტორთა ცენტრი ყაზბეგსა და დუშეთში (2 ცენტრი)	2019-2020	სააგენტოს ბიუჯეტი, განვითარების პარტნიორები (GFA, KFW)	ყაზბეგისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტები	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო; სსიპ დაცული ტერიტორიების სააგენტო; GFA, KFW
		დაბა მანგლისში ალგეთის ეროვნულ პარკში მოწყობილი "თოკების პარკი"	2019-2020	თანამონაწილეობითი კონტრიბუცია ENPARD-ის პროგრამის ფარგლებში	დაბა მანგლისი, თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო; დაცული ტერიტორიების სააგენტო; CNF,KFW
		მტირალას ეროვნულ პარკში მოწყობილი „თოკების პარკი“	2019-2020	განვითარების პარტნიორი	ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი	დაცული ტერიტორიების სააგენტო; CNF
		ბორჯომისა და ხარაგაულის ვიზიტორთა ცენტრებში განახლებული და თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვილი საგამოფენო სივრცე (2 სივრცე)	2019-2020	თანამონაწილეობითი კონტრიბუცია ENPARD-ის პროგრამის ფარგლებში	ბორჯომის და ხარაგაულის მუნიციპალიტეტი	დაცული ტერიტორიების სააგენტო; CNF/TJS
		მონიშნული სამთო სალაშქრო სულ მცირე 7 ბილიკი და მოწყობილი მცირე ტურისტული ინფრასტრუქტურა (საინფორმაციო დაფები, რუკები)	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	სამთო სალაშქრო ბილიკები - პანკისის ხეობა, მესტიის მუნიციპალიტეტი მცირე ტურისტული ინფრასტრუქტურა ონის მუნიციპალიტეტის სოფელი შოვი	ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია
		ფარავნის ტბაზე მოწყობილი ტურისტული ინფრასტრუქტურა	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი/განვითარების პარტნიორი	ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტი	მგფ; ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტი
		მოწყობილი მესტია უშგულის დამაკავშირებელი საფეხმავლო ბილიკი	2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი/განვითარების პარტნიორი	მესტიის მუნიციპალიტეტი	რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო; მგფ
		მოწყობილია ზარზმის მონასტრის ტურისტული ინფრასტრუქტურა და ჩატარებულია გადაუდებელი აღდგენითი სამუშაოები	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ადიგენის მუნიციპალიტეტი	რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო; მგფ
		მოწყობილია ფოკას მონასტერთან ტურისტული ინფრასტრუქტურა	2019-2021	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტი	რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო; მგფ
	1.1.2. ტურისტული სერვისების განვითარება	ჩატარებული სულ მცირე 10 ტრენინგი, რომელიც მოიცავს მათ შორის გადამზადებას უსაფრთხოებისა და სურსათის უვნებლობის, აგრო ტურისტული ობიექტების მართვისა და ოპერირების, საოჯახო სასტუმროების მართვის, მარკეტინგი და გაყიდვების ხელშეწყობისა და პირველადი სამედიცინო დახმარების მიმართულებებით	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	მაღალმთიანი რეგიონები	ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია
	1.1.3. აგროტურიზმის, ეკოტურიზმისა და კულტურული ტურიზმის პროგრამების დახვეწა	ჩატარებული სულ მცირე თითო ღონისძიება შემდეგი მიმართულებით: 1) მედია ტური "გაიცანი საქართველო"; 2) პროექტ "გაიცანი საქართველოს" ფარგლებში დაგეგმილი პრეს-ტურები; 3) ზამთრის სეზონის გახსნები; 4) ველომარათონი; 5) პანკისობა	2019	სახელმწიფო ბიუჯეტი	1) სვანეთი (თეთნულდი); 2) მაღალმთიანი რეგიონები; 3) გუდაური, ბაკურიანი, სვანეთი; 4) გუდაური და ბაკურიანი; 5) პანკისი	ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია
		შემუშავებული კულტურული მარშრუტების ვებ-გვერდი და მობილური აპლიკაცია	2019-2021	სახელმწიფო ბიუჯეტი	პროგრამაში მონაწილე მუნიციპალიტეტები	საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო; სსიპ "შემოქმედებითი საქართველო"
	1.1.4. კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების რეაბილიტაცია და ინფრასტრუქტურის მოწყობა	აშენებული ონის მუზეუმი	2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი/განვითარების პარტნიორი	ონის მუნიციპალიტეტი	მგფ
		მესტიის მუნიციპალიტეტში რეაბილიტირებული/განახლებული სულ მცირე 1 უბანი ურბანული ინფრასტრუქტურით (მათ შორის კოშკები, სახლები, ღობეები, ადგილობრივი გზები).	2020-2022	სახელმწიფო ბიუჯეტი/განვითარების პარტნიორი	მესტია	რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო; მგფ
		რეაბილიტირებული სტეფანწმინდის მუზეუმი	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ყაზბეგის მუნიციპალიტეტის	რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო; მგფ
		აშენებული სულ მცირე 3 რძის გადამამუშავებელი საწარმო	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ახალქალაქის მუნიციპალიტეტის სოფ. კოთელია, წალკის მუნიციპალიტეტის სოფ. ხადიკი, დმანისის მუნიციპალიტეტის სოფ. განახლება, დუშეთის მუნიციპალიტეტის სოფ. შუაფხო	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო სსიპ სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების სააგენტო

1.2. სოფლის მეურნეობის მხარდაჭერა	1.2.1. ფერმერული მეურნეობისა და კოოპერატივების მხარდაჭერა	დაფინანსებული სულ მცირე 10 კოოპერატივი, მათ შორის რძის გადამამუშავებელი და კარტოფილის შესანახები	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	მაღალმთიანი დასახლებების სტატუსის მქონე დასახლებები, მათ შორის სამცხე-ჯავახეთი და ქვემო ქართლი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო სსიპ სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების სააგენტო
		მოწყობილი კოოპერაციული ტიპის სულ მცირე 1 სასაკლაო	2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	მაღალმთიანი დასახლებების სტატუსის მქონე დასახლებებისათვის, მათ შორის სამცხე-ჯავახეთი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო სსიპ სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების სააგენტო
		გატარებული ეპიზოოტიის საწინააღმდეგო სულ მცირე 5 ღონისძიება მოსახლეობისთვის ვეტერინარული თვალსაზრისით კეთილსაიმედო მეცხოველეობის პროდუქტებზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველსაყოფად და პროდუქციის რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლის გაუმჯობესებისთვის	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	მაღალმთიანი დასახლებების სტატუსის მქონე დასახლებები საჭიროებიდან გამომდინარე	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო სსიპ სურსათის ეროვნული სააგენტო
1.3. სამეწარმეო საქმიანობის მხარდაჭერა	1.3.1. მცირე, საშუალო და მიკრო ბიზნესის ხელშეწყობა და მეწარმეთა საჭიროებებზე ორიენტირებული საინვესტიციო პროგრამების შემუშავება	მაღალმთიან მუნიციპალიტეტებში ხის ნაკეთობების (ტრადიციული) / ავეჯის წარმოების ხელშეწყობა	2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	საქართველოს მაღალმთიანი მუნიციპალიტეტები	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო ა(ა)იპ სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტო
		სულ მცირე 50 ბენეფიციარი მხარდაჭერილია ეკონომიკური და სამეწარმეო საქმიანობის განხორციელების მიზნით, მათ შორის არაგვის დაცული ტერიტორიის ლანდშაფტის დაარსების შემდეგ (მთიულეთი, ფშავი) დაცული ტერიტორიის მიმდებარედ	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი/განვითარების პარტნიორი	დუშეთისა და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი დასახლებები	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო სსიპ დაცული ტერიტორიების სააგენტო; ჩეხეთის განვითარების სააგენტო
	1.3.2. სამეწარმეო უნარების ასამაღლებლად შესაძლებლობების შექმნა და დასაქმების ხელშეწყობა	ხდება სამუშაოს მაძიებელთა პროფესიული მომზადება-გადამზადება და კვალიფიკაციის ამაღლება	2019-2023	სახელმწიფო ბიუჯეტი/განვითარების პარტნიორი	ქვეყნის მასშტაბით რეგიონები და მიმდებარე მაღალმთიანი დასახლებები	საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო; სსიპ - სოციალური მომსახურების სააგენტო, დასაქმების პროგრამების დეპარტამენტი
		ხორციელდება დასაქმების ხელშეწყობის პროგრამა, რომელიც მოიაზრებს: პროფკონსულტირებისა და კარიერის დაგეგმვის მომსახურების გაწევას მუნიციპალურ დონეზე; მოწყვლადი, დაბალკონკურენტუნარიანი ჯგუფების (შშმ, სსსმ) დასაქმების ხელშეწყობის მექანიზმებისა და მხარდაჭერითი დასაქმების მომსახურების დანერგვა/განვითარებას; მოსახლეობის ფართო ფენების ინფორმირებისა და დასაქმების ფორუმების მოწყობას	2019-2023	სახელმწიფო ბიუჯეტი/განვითარების პარტნიორი	ქვეყნის მასშტაბით რეგიონები და მიმდებარე მაღალმთიანი დასახლებები	საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო; სსიპ - სოციალური მომსახურების სააგენტო, დასაქმების პროგრამების დეპარტამენტი
	1.3.3. ტყის რესურსის რაციონალური გამოყენების ხელშეწყობა	მომზადებულია კონცეფცია მაღალმთიან 2 მუნიციპალიტეტში ტყის ნარჩენების გადამუშავების ხელშეწყობის და ენერგოეფექტური ბრიკეტები/პალეტების წარმოების მიზნით	2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი/განვითარების პარტნიორი	საქართველოს მაღალმთიანი მუნიციპალიტეტები	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო ა(ა)იპ სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტო
1.4. საგზაო ინფრასტრუქტურის მოწყობა	1.4.1. გზების რეაბილიტაცია და მშენებლობა	300 კმ რეაბილიტირებული და აშენებული გზა	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი/განვითარების პარტნიორი	მაღალამთიანი მუნიციპალიტეტი	საავტომობილო გზების დეპარტამენტი; მგფ; შესაბამისი მუნიციპალიტეტები
	1.4.2. პრევენციული ღონისძიებები ბუნებრივი კატასტროფებით გამოწვეული ზიანის შემცირების მიზნით	სულ მცირე წელიწადში ერთხელ ხორციელდება გეოლოგიური საფრთხეების მონიტორინგი. შედეგები გამოქვეყნებულია	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი/განვითარების პარტნიორი	მაღალამთიანი მუნიციპალიტეტი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო
		სულ მცირე 14 მუნიციპალიტეტში ხორციელდება პრევენციის პროგრამა (მათ შორის ბუნებრივი კატასტროფების შედეგების სალიკვიდაციო ღონისძიებების განხორციელება)	2019	სახელმწიფო ბიუჯეტი/განვითარების პარტნიორი	შესაბამისი მუნიციპალიტეტი	რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროსა/საავტომობილო გზების დეპარტამენტი/მუნიციპალიტეტები
1.5. გარემოს დაცვა და ბუნებრივი რესურსების მართვა	1.5.1. ტყის რესურსების მართვა	განხორციელებულია ტყის აღრიცხვა და ინვენტარიზაცია 2 მუნიციპალიტეტის ნაწილში	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი/განვითარების პარტნიორი	ლენტეხის მუნიციპალიტეტი ახმეტის მუნიციპალიტეტი	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტო; გერმანიის თანამშრომლობის საერთაშორისო საზოგადოება (GIZ)
		მიმდინარეობს ტყის გაშენება, ტყის სანიტარული მდგომარეობის გაუმჯობესება და ნახანძრალი ტერიტორიების აღდგენა სულ მცირე 3 მუნიციპალიტეტში გამოყოფილ ადგილზე	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ბორჯომი, ცაგერი, ლენტეხი, ამბროლაური, ტყიბული, ჭიათურა, აბასთუმანი, ადიგენი, ასპინძა, ახალციხე	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტო
		განხორციელებული ველური ბუნების დაცვის ღონისძიებები ერთ ეროვნულ პარკში (მოწყობილობების შეძენა, ფოტოხაფანგები და ასე შემდეგ)	2020	განვითარების პარტნიორი	ბორჯომ-ხარაგაულის მუნიციპალიტეტი	დაცული ტერიტორიების სააგენტო; Global Conservation/CNF
	1.5.2. ცნობიერების ამაღლების	დაცული ტერიტორიების მხარდამჭერი პროგრამის ფარგლებში ცნობიერება ამაღლებულია გარემოს დაცვითი მიმართულებით სულ მცირე სამ დასახლებაში დაცულ ტერიტორიასთან მიმართებაში	2019-2020	განვითარების პარტნიორი	დაცული ტერიტორიების მიმდებარე დასახლება	დაცული ტერიტორიების სააგენტო; kfw

	ღონისძიებები	ხელშეწყობილია სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლების დანერგვა სულ მცირე 50 საბავშვო ბაღში	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	მაღალმთიანი დასახლებები	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი
სტრატეგიული მიზანი 2 – მაღალმთიან დასახლებებში მცხოვრებთა სოციალური მხარდაჭერა						
2.1. ჯანდაცვის ხარისხიან სერვისებზე ხელმისაწვდომობა	2.1.1. გადაუდებელი სასწრაფო დახმარების ხელმისაწვდომობა	აშენებული სულ მცირე 11 გადაუდებელი სასწრაფო დახმარების შენობა	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	მაღალმთიანი დასახლებები (ადიგენი, ასპინძა, მანგლისი, ფასანაური, თიანეთი, ყაზბეგი, ონი, ცაგერი, გომბორი, ბაკურიანი, ნინოწმინდა)	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო შესაბამისი მუნიციპალიტეტი
	2.1 .2. ამბულატორიების ხელმისაწვდომობა	აშენებული/რეაბილიტირებული/აღდგენილი სულ მცირე 100 ამბულატორიისათვის საჯარო შენობა	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	მაღალმთიანი დასახლებები	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო შესაბამისი მუნიციპალიტეტი
	2.1.3. სამედიცინო პერსონალისთვის დანამატების გაცემა	მაღალმთიან დასახლებაში მდებარე, სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებულ სამედიცინო დაწესებულებაში დასაქმებული სამედიცინო პერსონალისათვის გაიცემა ყოველთვიური დანამატები	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	მაღალმთიანი დასახლებები	საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო; სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტო
	2.14. სასწრაფოს მანქანა	სულ მცირე 7 სპეციალური სასწრაფო ავტომობილით განახლებულია გადაუდებელი სასწრაფო დახმარების სადგურების ავტოპარკი	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	მაღალმთიანი დასახლებები	საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო;
2.2 ხარისხიანი განათლების ხელმისაწვდომობა	2.2.1. საგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურით უზრუნველყოფა	რეაბილიტირებული სამი სკოლა-პანსიონი დუშეთის მუნიციპალიტეტში	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ბარისახო, შატილი, მაღაროსკარი	დუშეთის მუნიციპალიტეტი;
		აშენებულია სულ მცირე ახალი 6 და რეაბილიტირებული სულ მცირე 14 სკოლა	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი/განვითარების პარტნიორი	მაღალმთიანი დასახლებები	მგფ; ადიგენის მუნიციპალიტეტი
	2.2.2. განათლების სერვისების ხელმისაწვდომობა	საჯარო სკოლებში ფინანსდება ექსტრაკურიკულარული წრეები	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	საჯარო სკოლები	საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო
		ხდება მოსწავლეთა საზაფხულო სკოლების ორგანიზება სხვადასხვა მიმართულებებით	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	შესაბამისი ინფარასტრუქტურის მქონე ბაზები	საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო; სახელმწიფო ტენდერის გზით გამარჯვებული განმახორციელებელი ორგანიზაციები
		სახელმწიფო ენის სწავლების პროგრამით გადამზადებული ეროვნული უმცირესობის წარმომადგენელთა რაოდენობა არის სულ მცირე 1000	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	სამცხე ჯავახეთი, ქვემო ქართლი, კახეთი	განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო; სსიპ-ზურაბ ჟვანიას სახელობის სახელმწიფო ადმინისტრირების სკოლა
	2.2.3. პროფესიული სასწავლებლების რაოდენობის ზრდა და პროფესიულ განათლებაზე ხელმისაწვდომობა	ხელმისაწვდომი პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამები დამატებით ერთ მაღალმთიან მუნიციპალიტეტში სტუდენტური საერთო საცხოვრებელი ხელმისაწვდომია 1 მაღალმთიან მუნიციპალიტეტში	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამები: ხულო სტუდენტთა საერთო საცხოვრებელი: მესტია	განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო
		სკოლის მოსწავლეებისთვის ხელმისაწვდომია პროფესიული უნარების განვითარების აქტივობები სულ მცირე 10 მაღალმთიან დასახლებაში	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	მაღალმთიანი დასახლებები	განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო; პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებები და მათი პარტნიორი საჯარო სკოლები
	2.2.4. სკოლის მოსწავლეების სკოლამდე ტრანსპორტით უზრუნველყოფა	ყველა მაღალმთიანი დასახლების სკოლის მოსწავლეთათვის მიმდინარეობს სკოლამდე ტრანსპორტირების უზრუნველყოფა	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	მაღალმთიანი დასახლებები	შესაბამისი მუნიციპალიტეტი, განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო
2.3. დემოგრაფიული ვითარების გაუმჯობესება	2.3.1. შობადობის წახალისების ეფექტიანი მექანიზმების განვითარება	მიმდინარეობს "სოციალური შეღავათები მაღალმთიან დასახლებაში" პროგრამა	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	მაღალმთიანი დასახლებები	საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო; სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტო
	2.3.2. საბავშვო ბაღების მშენებლობა/რეაბილიტაცია	მაღალმთიან დასახლებებში რეაბილიტირებულია 8 და აშენებულია 12 ახალი საბავშვო ბაღი	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ახმეტა, ცაგერი, ამბროლაური, მესტია, თეთრიწყარო, დმანისი, წალკა, გორი, საჩხერე	მგფ, შესაბამისი მუნიციპალიტეტი
	2.4.1. ელქტროფიცირება	მაღალმთიან დასახლებებში დაახლოებით 200 მუდმივი მაცხოვრებელი ოჯახისთვის შეძენილია და დამონტაჟებულია მზის პანელები	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი/განვითარების პარტნიორი	მაღალმთიანი დასახლებები	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
	2.4.2. ინტერნეტ კავშირის გაუმჯობესება	დაახლოებით 500 ოჯახისთვის ხელმისაწვდომია ფართოზოლოვანი ინტერნეტ მომსახურება; ჩატარებული ტრეინინგები ელექტრონული კომერციის დარგში; ინტერნეტ მომსახურების ინსტალაციისთვის დარიგებული ვაუჩერები	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი/განვითარების პარტნიორი	ფშავ-ხევსურეთი, გუდამაყარი	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო

2.4. კომუნალური და საკომუნიკაციო სერვისების ხელმისაწვდომობა	2.4.3. გაზიფიცირება	განხორციელებულია სულ მცირე 50 მაღალმთიანი დასახლების გაზიფიცირება	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	მაღალმთიანი დასახლებები	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
		ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი დასახლების მოსახლეობისათვის ხდება მიწოდებული ბუნებრივი გაზის ღირებულების ანაზღაურება	2019-2021	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლები	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
	2.4.4. წყალმომარაგებისა და წყალარინების სისტემები	24 დასახლებაში რეაბილიტირებულია წყალმომარაგებისა და წყალარინების სისტემები	2019-2021	სახელმწიფო ბიუჯეტი	მაღალმთიანი დასახლებები	შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია" ; საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო; მგფ; შესაბამისი მუნიციპალიტეტები
	2.4.5. მყარი ნარჩენების მართვა	დახურული სულ მცირე 3 ნაგავსაყრელი	2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ქ. ცაგერის, ქ. საჩხერის, ქ. ონის და ქ. ამბროლაურის მიმდებარე ტერიტორიები	შპს "საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია"; საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო
		მოწყობილი გადამტვირთი სულ მცირე 2 სადგური	2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი/განვითარების პარტნიორი	ქ. ცაგერის, ქ. საჩხერის და ქ. ამბროლაურის მიმდებარე ტერიტორიები	შპს "საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია"; საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო
2.5. ახალგაზრდების მხარდაჭერა	2.5.1. ახალგაზრდების დაფინანსება უმაღლეს სასწავლებლებში	2018-2019 სასწავლო წელს სოციალური პროგრამის ფარგლებში უმაღლეს საგანმანათლებლო პროგრამებზე ფინანსდება 226 სტუდენტი, რომლებიც ბოლო 3 წლის განმავლობაში სწავლობდნენ და სრული ზოგადი განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტი მიიღეს მაღალმთიან დასახლებათა ნუსხით გათვალისწინებულ დასახლებაში არსებულ ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	მაღალმთიანი დასახლებები	საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო
	2.5.2. არაფორმალური განათლების აქტივობები ახალგაზრდებისთვის	ტარდება ტრენინგები რაჭასა და მესტიაში 14-18 წლამდე არასრულწლოვნებისთვის სამოქალაქო ცნობიერების ამაღლების მიზნით	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	რაჭა, მესტია	სსიპ "დანაშაულის პრევენციის ცენტრი"
	2.5.3. სპეციალური პროგრამების შემუშავება ახალგაზრდების ეკონომიკური საქმიანობის წახალისების მიზნით	ხელი ეწყობა ახალგაზრდებში სამეწარმეო და ინოვაციური უნარ-ჩვევებისა და კომპეტენციების განვითარებას, სტარტაპების დაწყებასა და თვითდასაქმებას	2019	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ახმეტა, წალკა, ბოლნისი, მარნეული, წალენჯიხა, ხაშური, ქარელი, გორი, კასპი	განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო; USAID-ის პროექტი ,,ზრდა"
		მაღალმთიან დასახლებებში ხორციელდება მომზადება/გადამზადების მოკლევადიანი კურსები ზრდასრულებისა და ახალგაზრდებისათვის, უნარების, კომპეტენციების და დასაქმების შესაძლებლობების გაუმჯობესების მიზნით.	2019-2023	სახელმწიფო ბიუჯეტი/ განვითარების პარტნიორები	მაღალმთიანი დასახლებები	განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო; კერძო სექტორი
		ხდება ადგილობრივი თვითმმართველობის ახალგაზრდული სამსახურების გაძლიერება, რაც ხელს უწყობს ახალგაზრდების ჩართულობის გაზრდას ადგილობრივ ცხოვრებაში და ადგილობრივი ახალგაზრდული პოლიტიკის განვითარებას; საქართველოს 15 მუნიციპალიტეტში შემუშავებული ადგილობრივი მუნიციპალური ახალგაზრდული პოლიტიკის დოკუმენტი და სამოქმედო გეგმა	2019	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ბათუმი, ქობულეთი, ხულო, შუახევი, ქედა, ხელვაჩაური, ქუთაისი, ჭიათურა, ზესტაფონი, კასპი, ქარელი, ხაშური, ბოლნისი, დმანისი, წალკა	განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო; USAID-ის პროექტი ,,ზრდა'' და World Vision საქართველო
		ხდება ახალგაზრდული საბჭოების საქმიანობის განვითარების მხარდაჭერა და მუნიციპალური საჯარო მოხელეების, არასამთავრობო სექტორის და ახალგაზრდებს შორის დიალოგის ხელშემწყობი პლატფორმის ჩამოყალიბება; საქართველოს 6 მუნიციპალიტეტში შექმნილი 6 ადგილობრივი ახალგაზრდული საბჭო და მუნიციპალური დიალოგის პლატფორმა	2019	სახელმწიფო ბიუჯეტი და ევროკავშირის „Erasmus+" -ის პროგრამის გრანტი	თელავი, გურჯაანი, ბაღდათი, ზესტაფონი, ახალციხე, ადიგენი	განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო
2.6. კულტურულ-სპორტული ინფრასტრუქტურის განვითარება	2.6.1. კულტურული და სპორტული ობიექტების რუკის შექმნა	2019 წლისთვის ჩატარებულია კულტურის და სპორტის ობიექტების პასპორტიზაცია მთელი ქვეყნის მასშტაბით	2019	სახელმწიფო ბიუჯეტი		
	2.6.2. კულტურული ობიექტების ინფრასტრუქტურის მოწყობა/მშნებლობა	ადიგენში რეაბილიტირებული კულტურის სახლი	2019	სახელმწიფო ბიუჯეტი/განვითარების პარტნიორი	ადიგენის მუნიციპალიტეტი	მგფ; ადიგენის მუნიციპალიტეტი
სტრატეგიული მიზანი 3 – მაღალმთიან დასახლებებში სერვისების ხელმისაწვდომობა						
3.1. მართვისა და მომსახურების ინოვაციური სისტემების დანერგვა	3.1.1. ელექტრონული სერვისების დანერგვა	არაუმცირეს 40 მუნიციპალიტეტისა დანერგილია ინფორმაციული ნაკადების მართვის ერთიანი ელექტრონული სისტემა	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი/განვითარების პარტნიორი	მუნიციპალიტეტები	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო მუნიციპალიტეტები/MSDA
	3.1.2. მართვის საუკეთესო პრაქტიკების დანერგვა	შესწავლილია საჭიროებები ინტერმუნიციპალური თანამშრომლობის განვითარებისთვის	2019	სახელმწიფო ბიუჯეტი/განვითარების პარტნიორი		საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო
	3.1.3. ადგილობრივ თვითმმართველობებში ადამიანური	მუნიციპალიტეტების საჯარო მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით გამოვლენილია საჭიროებები არანაკლებ 5 სფეროში	2019	სახელმწიფო ბიუჯეტი/განვითარების პარტნიორი	საქართველოს ყველა რეგიონი	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო საჯარო სამსახურის ბიურო მუნიციპალიტეტები

	რესურსების შესაძლებლობათა განვითარება	მუნიციპალიტეტების საჯარო მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით განხორციელებულია არანაკლებ 20 სასწავლო აქტივობა	2019	სახელმწიფო ბიუჯეტი/განვითარების პარტნიორი	საქართველოს ყველა რეგიონი	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო საჯარო სამსახურის ბიურო მუნიციპალიტეტები
	3.1.4. მუნიციპალური ვებ-გვერდების და მოქალაქეტა მონაწილეობის ელექტრონული საშუალებების განვითარება	გამოვლენილი და მხარდაჭერილია სულ მცირე 10 მუნიციპალიტეტი მოქალაქეთა მონაწილეობის ელექტრონული საშუალებების დანერგვის მიზნით	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი/განვითარების პარტნიორი	საქართველოს ყველა რეგიონი	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო მუნიციპალიტეტები
3.2. საჯარო სერვისების ხელმისაწვდომობის ზრდა	3.2.1. საზოგადოებრივი ცენტრების რაოდენობის ზრდა	აშენებული და ამოქმედებულია მინიმუმ 2 საზოგადოებრივი ცენტრი	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი; ევროკავშირი; UNDP	ამბროლაურის მუნიციპალიტეტის სოფელი ჭრებალო და შუახევის მუნიციპალიტეტის დაბა შუახევი	საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სსიპ „საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო"
	3.2.2. მეტეოროლოგიური სადამკვირვებლო ქსელის განვითარება	დამონტაჟებულია ოთხი ერთეული ავტომატური მეტეოროლოგიური სადგური	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	ზეკარის უღელტეხილი; ყაზბეგის, მარტვილის და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტები;	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო
	3.2.3. სახელმწიფო გეოლოგიური რუკების შედგენა	მაღალმთიანი დასახლების ერთი რეგიონისთვის მომზადებულია სხვადასხვა მასშტაბის და თემატიკის გეოლოგიური რუკები (სათანადო გეოლოგიური ჭრილებით და გეოლოგიური ანგარიშებით) და დაწყებულია გეოლოგიური საფრთხეების ზონირების რუკების შემუშავების პროცესი	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	კახეთის რეგიონის მაღალმთიანი მუნიციპალიტეტები	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო
	3.2.4 საჯარო სერვისების ხელმისაწვდომობის გაზრდა	აშენებული პოლიციის შენობა მესტიაში	2019-2020	სახელმწიფო ბიუჯეტი	მესტიის მუნიციპალიტეტი	რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო; მგფ